

Ustanovitelj: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja: Casopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik: SLAVKO BEZNIK

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Enaindvajsetič 24. oktober Mir in sodelovanje

Letos poteka 21. leto, odkar so se narodi sveta izmučeni in pretreseni od strahot druge svetovne vojne zedinili, da se kaj takega ne sme več ponoviti. Človek, ne gleda na narodnost, politično pripadnost, barvo kože itd, naj ne bo nikdar več nosilec sovraštva in drugih strahot, ampak kot edino misleče bitje na planetu, pobornik miru in prijateljskih, enakopravnih odnosov ter sodelovanja med narodi. Zato so 24. oktobra 1945 ustanovili Organizacijo Združenih narodov. V njenem programu zasledimo eno samo misel: mir in prijateljsko mednarodno sodelovanje ter pomoč.

Cilji sprejeti takrat, pa so danes še zelo daleč. Vietnam, oboroževalna tekma, Kitajska, rasna diskriminacija, nekje lakota, drugod izobilje nam kažejo, če bo šla tako naprej, teh ciljev človeštvo ne bo nikdar doseglo. Prepričevanje večine o nevarnosti in prizadevanja za prenehanje te, vse kaže ne bodo prepričala posameznikov. Trojni sestanek v New Delhiju te dni je opozoril, da je nevarnost velika, da tretja svetovna vojna ni daleč. Vsa miro-ljubna misleča mladina in ljudje protestirajo in obtožujejo. Obtožujejo tudi sklepi sprejeti pred 21. leti in vsa prizadevanja ljudi do danes.

A. Z.

KRANJ, 24. oktobra — Med obiskom v Jugoslaviji je v soboto prispela v Slovenijo študijska delegacija Fronte narodne enotnosti Poljske. Delegacijo, ki bo na obisku v Sloveniji od 22. do 27. oktobra, je danes sprejel v prostorih občinske skupščine v Kranju predsednik občinskega odbora SZDL, Vili Tomat. Razgovorom, o delu SZDL v komuni, o delu krajevnih skupnosti, vlogi SZDL pri reševanju komunalnih, zdravstvenih, prosvetnih in drugih vprašanj, so prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine. Popoldan so si gosti ogledali novo šolo v Cerkljah, kjer so se pogovarjali s predstavniki krajevnih skupnosti in terenskih organizacij. Včeraj popoldan, v torek, pa so si poljski gostje ogledali tudi tovarno Tekstilindus v Kranju.

Delegacijo sestavljajo Zofija Tomszik, sekretarka FNE, ki je tudi poslanka sejma in članica Kmečke stranke, Piotr Zaremba, predsednik Vojvodskega komiteja FNE v Sčcinu in Edmund Salawicz, sekretar Vojvodskega komiteja FNE v Bldgošču.

S seje republiškega izvršnega sveta Izobrazba zaposlenih v gospodarstvu

Republiški izvršni svet je na zadnji seji pretekli petek med drugim razpravljal tudi o izobrazbeni strukturi zaposlenih v gospodarstvu. Če pogledamo podatke iz analize, ki je bila ocenjena kot najboljša do sedaj — izdelal jo je republiški sekretariat za delo — se moramo resno zamisliti. Razberemo lahko, da je kadrovska struktura v gospodarstvu v naši republiki najslabša v Jugoslaviji. V

Sloveniji ima visoko izobrazbo samo 47 odstotkov tehničnih direktorjev. V vsej državi pa znaša ta odstotek 56,5. Nasploh je v naši republiki relativno najmanj vodilnih kadrov v proizvodnji, ki imajo ustrezno izobrazbo.

S podatki za Gorenjsko sicer ne razpolagamo, vendar, če pomislimo, da je Gorenjska najbolj razvita na področju industrije in proizvodnje nasploh med ostalimi

kraji v Sloveniji, potem najbrž mirno lahko rečemo, da ni stanje tu nič boljše. Najbrž celo slabše. Vse to pa pomeni resno oviro za nadaljnji razvoj in oživiljenje ukrepov, ki naj bi v našem gospodarstvu pripomogli k večji produktivnosti in proizvodnji. Pri takšni kadrovski strukturi, ki še naprej omogoča razne nepravilnosti, ki se kažejo v majhni produktivnosti, kvalitetno in količinsko slabi proizvodnji, v slabih ekonomskih, poslovnih in medsebojnih odnosih in zaviranju samoupravljanja, si nikakor ne moremo zamisliti uspešnega razvoja gospodarske in družbene reforme. Dokler nam ne bo uspelo izboljšati izobrazbeni sestav vodilnih kadrov v našem gospodarstvu, najbrž tudi ne moremo pričakovati, da bomo kaj kmalu lahko uresničili težnje vseh sedanjih ukrepov.

O tem vprašanju so člani izvršnega sveta široko razpravljali in sklenili, naj se nadaljuje javna razprava. Ta naj pripelje do enotnih pogledov, kako čimhitreje izboljšati kadrovske strukture v našem gospodarstvu.

A. Zalar

Kadrovska politika in volitve postajajo vedno bolj stvar vseh občanov. Volitve pa bistveni sestavni del samoupravljanja in neodtujene samoupravne pravice delovnih ljudi. Zaradi tega je vse napore treba usmeriti v to, da kar najbolj zagotovimo sodelovanje občanov v pripravah in pri izbiri kandidatov za posamezne funkcije.

Nova kadrovska politika proklamirana v ustavi SFRJ in tezah SZDL iz leta 1964 in v drugih političnih dokumentih je načelno z odobravanjem sprejeta, v praksi pa se vse prepočasno uveljavlja. SZDL se je in se mora še v naprej odločno boriti proti vsem negativnim pojavom, za polno uveljavitev načel kadrovske politike.

Socialistična zveza bo z družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami organizirala široko javno razpravo o izboru možnih kandidatov za odbornike in poslance. Pri izbiranju možnih kandidatov in pri kandidiranju je potrebno zagotoviti javnost in skrbeti za demokratičnost celotnega postopka. Široka in demokratična razprava o teh vprašanjih bo obenem najmočnejša protitež tendencam birokratizma, stihije in drugim poskusom zlorabe demokratične prakse.

Iz informacij o aktivnosti občinskega odbora SZDL Kranj o pripravah na skupščinske volitve

Novo vzorec
ženskih modnih
klobukov

tovarne

Šešir

iz Škofje Loke

vam je pripravila

prodajalna

Moda

na Titovem trgu 15

Trgovsko podjetje

Elita

Kranj

Vse za vašo

prehrano

v prodajalnah

Žvita

Kranj

S seje tovarniškega komiteja ZKS jeseniške
železarne

Če bodo neposredni proizvajalci dobro zaslužili, bomo imeli vsi denar

Kje so vzroki za prekinitve dela preteklo soboto — Sistem delitve in nagrajevanja ni v redu — Najslabše plačani proizvodni obrati

Tovarniški komitej ZKS jeseniške železarne je imel v četrtek popoldne sejo, na kateri je razpravljal o zaključkih VI. plenarne seje CK ZKS in o reorganizaciji CK. V razpravi so razjasnili nekatera vprašanja, kot so: pristojnosti predsedstva CK in izvršnega komiteja CK. O reorganizaciji CK in zaključkih zadnjega plenuma bodo v prihodnjih tednih razpravljale tudi osnovne organizacije.

Govorili so tudi o nekaterih problemih v kolektivu, zlasti o vzrokih za prekinitve dela preteklo soboto, ko

so izplačevali osebne dohodke. Člani komiteja so se vprašali, ali je v kolektivu mogoče obdržati pozitivno javno mnenje o tako očitnem zaostajanju osebnih dohodkov. Pretekli mesec je bilo poprečje železarne 68.000 starih dinarjev. Kaj lahko napravijo, da se razmere čimprej popravijo? Zahtevali so,

**Poljaki
v Kranju**

(Nadalj. na 12. str.)

Samoupravljanje - temelj volilnega sistema

V pripravah na volitve polovice odbornikov in poslancev, ki bodo spomladi prihodnjega leta, javnost vse živahneje razmišlja o tem, kako omogočiti občanom resničen vpliv na politiko predstavniških teles v občini, republiki in zvezi. To zahteva lahko uresničimo le, če bomo volivcem resnično dali pravico samostojno izbrati take kandidate, ki so se z dosedanjim delom uveljavili kot dosledni zagovorniki samoupravljanja in ki imajo

resnično znanje in sposobnost za delo v najvišjih predstavniških organih.

Popolnoma jasno je, da ni mogoče prepustiti celotne predvolilne priprave slučaju. Toda družbenopolitične organizacije, ki se nujno morajo uveljaviti v tem obdobju s svojo aktivnostjo, nikakor ne smejo vsiljevati svojih kandidatov, marveč morajo pomagati občanom, da v polni meri izkoristijo svojo volilno pravico in na demokratičen način določijo kriterije

za odbornike in poslance. Druge poti ni mogoče ubrati. Če bi jo ubrali, bi praktično potisnili občane ob stran, da bi le kot opazovalci in zakoniti kritizerji spremljali potek predvolilnih priprav. To se je v preteklosti dogajalo. Taka pasivnost pa je prijala birokratičnim zamislam o kadrovanju za zaprtimi vrati, hkrati pa omejevala volilne priprave na organizirano delovanje »uradnih« nosilcev ali manj slučajne in posamične poskuse organiziranja predvolilne aktivnosti in hof z idejno nasprotnih stališč, kar v interesu našega družbenega napredka seveda ni bilo moč niti ne bo kadarkoli mogoče trpeti.

Pomemben del volilnih priprav bo vsekakor javna razprava o predlaganih kandidatih, tako za poslance kot za odbornike in funkcionarje izvršilnih organov družbenopolitičnih skupnosti. V javni razpravi naj bi se potem javno razpravljalo o tem, kdo je najprimernejši za predvideni družbeni posel, nadalje: ali postaviti enega ali več kandidatov in podobno. Pri tem ne gre za nezaupnico fiktiv, ki ne bi prišli v ožji izbor. Obveljati bo moralo, da predlagamo najboljše, kandidiramo pa najprimernejše.

V dosedanjih razpravah je bilo že jasno povedano, da je na spomladanskih volitvah

nujno treba uresničiti ustavne principe o kadrovski politiki. Prevladalo je stališče, da poslanec ali odbornik ne bi smela ponovno kandidirati — za člana drugega zbora ali druge skupščine — če jima je iztekel mandat. Prav tako je obveljalo stališče, da je treba načelo rotacije, ki je bilo v določenem trenutku nujno, zamenjati z načelom »zamenjave vseh političnih funkcij«. To načelo mnoga bolj ustreza našem samo-

upravnemu sistemu in pomeni, da ne bi smeli dopustiti da nosilci oblastvenih funkcij ostanejo na tem položaju dalj kot eno mandatno dobo, torej štiri leta, čeprav bi jim spomladi še ne potekel poslanski oziroma odborniški mandat.

Dosledno izvajanje teh načel v volilnih pripravah bo dejansko zagotovilo občanom vpliv na politiko predstavniških organov občine do zveze.

Praznovanje dneva republike in JLA

Preteklo sredo je bila v Kranju razširjena seja občinskega odbora ZZB NOV v občini. Na seji so med drugim razpravljali tudi o pripravah na praznovanje dneva republike in dneva JLA. V počastitev obeh praznikov so v občini že tekmovanja v streljanju, šahu, plavanju, balinanju in kegljanju. Sodelujejo ekipe JLA, Zveze borcev, rezervnih oficirjev in vojaških vojnih invalidov ter mladine.

Na posvetu so razpravljali tudi o predlogu zveznega odbora Zveze borcev NOV Jugoslavije, da bi se letna čla-

narina povečala od sedanjih 240 na tisoč dvesto starih dinarjev. Na posvetu so bili mnenja, da naj bi se članarina povečala na šeststo starih dinarjev, pri čemer bi zveznemu odboru pripadlo tri odstotke, večji del članarine pa bi ostal združenjem.

Razen tega so razpravljali tudi o letošnjih žalnih komemoracijah ob dnevu mrtvih. Dogovorili so se, da bodo komemoracije v vseh večjih središčih občine. Osrednja komemoracija bo v Kranju 31. oktobra na Trgu revolucije.

A. Zalar

Plenum občinskega odbora SZDL v Radovljici

Priprave na volitve na temeljih dosedanjega dela občinske skupščine

Občinski odbor SZDL v Radovljici je na petkovi plenarni seji razpravljal o nekaterih najvažnejših nalozah SZDL, o reorganizaciji osnovnih organizacij in o pripravah na bližnje skupščinske volitve. Praktično so priprave že stekle. Pred nedavnim so imeli razgovor s predsedniki krajevnih organizacij, sestanek volilne komisije, ponekod pa že tudi krajevne politične aktive.

Konferenco krajevnih organizacij bodo izvedli do konca novembra, medtem ko bo občinska konferenca v drugi polovici decembra. Pričakujejo, da bo ob tej priložnosti prišlo tudi do organizacijskih sprememb.

Trenutno je v občini 26 krajevnih organizacij SZDL, kar pa ne ustreza številu

zaokroženih naselij in interesom prebivalcev. Na Bohinjski Beli in v Ribnem so, na primer, izrazili željo, da bi imeli svoje krajevne organizacije, kajti vasi sta oddaljeni od Bleda po nekaj kilometrov. Za celotno blejsko območje pa je bila doslej le ena organizacija. Podobne zahteve so tudi v Begunjah, v Bohinju in v nekaterih drugih krajih.

Kot so poudarili na sinočnjem plenumu, bo težišče bodoče aktivnosti krajevnih organizacij prav na pripravah za skupščinske volitve. V ta namen bodo pripravili podrobno analizo o delu občinske skupščine in njenih organov ter o problemih, ki ovirajo učinkovitejšo funkcioniranje občinske samouprave. Posebno skrb bodo posvetili izbiri kandidatov za odborniška mesta. Praksa je namreč pokazala, da pri zadnjih volitvah niso imeli srečne roke. Občinski odbor se je sestajal s poprčeno 73% udeležbo, zbor delovnih skupnosti pa le z 64%. Čeprav bi slednji, po svojem sestavu, moral biti bolj revolucionaren, je tako pričakovanje popolnoma demantiral, kajti veliko bolj aktiven je bil občinski zbor. V zvezi s tem je čedalje več vprašanji tudi o umestnosti dveh zborov in tako številne skupščine.

Šest odbornikov občinskega zbora se je udeležilo manj kot polovice sej od zborna delovnih skupnosti pa celo 11 odbornikov. Nekateri med odborniki so se udeležili le 4 do 8 sej od 20, kolikor jih je imela skupščina. Udeleženci so menili, da morajo krajevne organizacije SZDL dobro analizirati ta vprašanja in sprožiti postopek na odpuščenje odbornikov ter pripraviti nadomestne volitve.

P. Colnar

Nosilci turistične misli na Gorenjskem

TD GORICE

Društvo deluje na območju Gorič, Golnika in Trstenika in združuje 48 članov. V članstvo so vključeni vsi trgovski in gostinski delavci ter obrtniki. Predsednik društva je Branko Kobal, tajnik Janjo Ribnikar.

Lastnih prostorov nimajo, glavni viri dohodkov pa so članarina, provizije od nočnih in turistične takse. Društvo letos ni prejelo dotacije od skupščine.

Letos so se precej trudili, da bi dobili nove privatne turistične sobe. Z 22 posteljami, kolikor so jih imeli letos, so v prvem polletju 1966. leta realizirali 202 nočitev, kar pomeni, da je bila 5-odstotna zasedenost. Ker so se letos turisti začeli bolj zanimati za kraj, računajo, da bodo do vključno prihodnjega leta pridobili še 22 novih ležišč.

Precejšnje težave so imeli glode prehrane gostov. Sedaj je to rešeno, ker je prehrana zagotovljena v gostilni Lovca. Gostinskih lokalov je na območju premalo in morajo prebivalci in gostje hoditi v vinotoče, ki niso primerni kot gostinski obratili.

Za razvoj turizma je pomembna gradnja vikend naselja na Kmetovcu. Postavljenih je že 12 hišic, tri pa so v izgradnji. Področje ima idealne možnosti za razvoj turizma.

TD SORICA

Društvo ima 43 članov. Predsednik društva je Nace Freljih, tajnik pa Janko Pintar. Društvo nima svojega prostora.

Znana je že borba TD Sorica za ureditev cest. To predstavlja največji problem v razvoju turizma. Potrebno bi bilo asfaltirati cesto Železniki — Sorica — Področje, potem cesto Sorica — Bohinjska Bistrica in Sorica — Tolmin, saj je po njej najbližja zveza med Avstrijo in Jadrinom. Na na način bi Sorica lahko postala izredno privlačen turistični center.

V Sorici je na razpolago 27 postelj, vendar so bila v prvem polletju letošnjega leta le 0,81-odstotno zasedene. Društvo si prizadeva, da bi razvili široko propagando po šolah in dijaških domovih za letovanje kolonij v Sorici. Prav tako so velike možnosti za taborjenje.

TD NAKLO

Društvo, ki deluje na območju krajevnih skupnosti Naklo, Duplje in Podbrzje in se je močno razvilo prav v zadnjem času šteje 252 članov. Predsednik društva je Franc Križnar, tajnik pa Janjo Korenčar.

Društvo je letos zgradilo turistični biro, kjer imajo svojo pisarno, informacijsko in vodniško službo, recepcijo za privatne turistične sobe, prodajo spominkov in razglednic ter bife in menjalnico.

Društvo je bilo ustanovljeno šele leta 1963. Leta 1964 so imeli 28 privatnih turističnih postelj, leto kasneje so pridobili še 42 novih postelj, letos pa ima že 25 lastnikov 42 sob s 104 ležišči. V primerjavi z lanskim letom se je zasedenost postelj dvignila od 1,8 na 2,8 odstotka, v prvem polletju so imeli 534 nočitev, pri čemer so imeli nekaj več tujih kot domačih gostov.

Poseben problem predstavlja vodovod, vendar so se prebivalci na nedavnem referendumu že odločili za samoprispevek, tako da bo tudi vprašanje vode v Naklem kmalu rešeno.

Veliko dela in truda so vložili v prevzgojo prebivalstva. Uspeh njihovih prizadevanj se najbolje vidi v lepem videzu Nakla in okoliških vasi.

TD RIBNO

Društvo s 97 člani deluje na območju Ribna in bližnje okolice. Predsednik društva je Maks Ambrožič, podpredsednik Jakob Mužan in tajnik Janjo Ferjan.

Društvo nima svojih prostorov, vendar si prizadeva, da bi mu skupščina Radovljica odobrila lokacijo na Izletniškem domu Ribno.

Vsako leto razpišejo tekmovanja za olepšavo kraja. Razpolagajo z 72 ležišči v 36 privatnih sobah. V juliju so imeli povprečno 30 gostov dnevno, avgusta pa so imeli vse sobe polne. O zasedenosti ne morejo voditi točne evidence, ker jim Kompas ne dostavlja podatkov za 8 privatnih sob, ki jih ima v Selu. Z 26

Nimajo možnosti za boljšo propagando. Pogovarjajo se s sosednjimi društvi za izdajo skupnega prospekta. Trenutno imajo na zalogi le razglednice z dvema motivoma Ribna.

Delo TD Preddvor

Kljub praznemu jezeru

Prostori Turističnega društva v Preddvoru so precej skromni. Bolje rečeno, imajo samo en prostor, v katerem je pisarna in bufet, razen tega pa dobijo turisti v njem tudi spominke. Sicer imajo že načrt za nove prostore, ki bi po predračunu stali okrog osem milijonov in pol starih dinarjev. Pravijo pa, da na to zaenkrat niti pomisliti ne morejo.

Sodanji prostor, za katerega so dobili milijon in pol starih dinarjev posojila, so uredili skupno s podjetjem Central iz Kranja, ki jim tudi sicer precej pomaga. Težave imajo edino le z jezerom, ki je bilo letos tudi med glavno sezono prazno. Prav zaradi tega se jim je zavlekla tudi izdaja turističnega prospekta; niso mogli posneti motivov z jezerom. Prospekt nameravajo izdati v nakladi trideset do štirideset tisoč izvodov, za katerega bi polovico denarja prispeval Central iz Kranja, sto tisoč pa kra-

jevna skupnost. Kljub praznemu jezeru in še nekaterim drugim pomanjkivosti pa je do konca avgusta letos v Preddvoru prenočilo 638 gostov, lani pa v istem času 499.

Lepe možnosti pa so v tem kraju tudi za zimski turizem. Lani so pri hotelu v Dragi zgradili vlečnico za smučarje in CE bi bilo jezero polno, bi imeli lahko tudi lepo drsališče.

A. Z.

Vse je odvisno od človeka

Podjetje »Invalid« iz Škofje Loke je dobilo Oskarja na II. kongresu za embalažo na Bledu

Na Bledu je bilo podeljenih 28 »Oskarjev«. Enega med njimi je prejela embalaža za slivovko Alka iz Ljubljane. Okusno opremo za slivovko so izdelali v Invalidu.

Od kongresa je minilo že precej časa in nismo zaradi tega obiskali podjetja. Zvedeli smo, da podjetje občasno še vedno sprejema nove delavce. Ker je takšnih podjetij malo, smo se oglasili v Invalidu, da bi nam povedali, kako to, da prav oni pomagajo reševati vprašanje zaposlovanja v loški občini.

Podjetje je bilo ustanovljeno 1959. leta za zaposlovanje za delo manj sposobnih ljudi. V začetku so imeli le knjigovodnico in krojaštvo, kasneje pa so pričeli še s tiskarno (1960), lesno galanterijo (1961) in plastiko (1963). Leta 1963 so krojaštvo opustili in tako sedaj največ razvijajo kartonažni oddelek, v katerem imajo tudi najboljše uspehe.

Podjetje je bilo vse do reforme oproščeno polovico davkov, ker je v njem zaposleno polovico invalidov. Po odpravi ugodnosti, so jim invalidi ostali, vendar so se na delovnih mestih že toliko usposobili, da prav nič ne ostajajo za ostalimi delavci.

»Vse je odvisno od človeka«, pravijo, tisti ki hoče delati, lahko dela, pa naj bo to invalid ali ne. V obeh »skupinah« so takšni, ki so vzor in tudi takšni, ki iščejo najrazličnejše izgovore.

Podjetju je ostalo še vedno isto razmerje med invalidi in zdravimi (50 — 50 odstotkov). Še vedno sprejemajo nove invalide, ki pa se najprej pričujo na novem delovnem mestu (stroške priložne od 8 do 12 mesecev dobijo povrnjene). Seveda sprejemajo tudi zdrave ljudi. Skupno so letos zaposlili že 28 novih delavcev.

Pravijo, da je vse odvisno od dela. Usmerili so se na manjše proizvodne količine, ker nimajo modernih strojev in bi jim bila večja podjetja pri enostavnejših izdelkih premočan konkurent. Kaže, da je takšna usmeritev pravilna. Lani je znašala vrednost proizvodnje 422 milijonov starih dinarjev, letos pa kaže, da bodo dosegli vrednost — z 28 novimi delavci — 630 milijonov. Napredek je očiten

Državna založba Slovenije

Knjigarna Simon Jenko - Kranj

Prešernova ul. 2 — tel. št. 21143

Cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili v novo preurejene prostore!

Strankam so na voljo: knjige, učila, papir, šolske in pisarniške potrebščine, muzikalije, tiskovine, pisalni, ročni in električni računski stroji.

V Reginčevi ul. 1 posluje tudi naše grosistično skladišče za gospodarske organizacije, podjetja, ustanove, zavode in družbeno-politične organizacije.

Delovni čas je neprekinjen, in sicer vsak delavnik od 7.—19. ure.

Se priporočamo!

V kartonažnem oddelku podjetja »Invalid« — Foto: F. Perdan

in to še bolj, če vemo, da je znašala vrednost proizvodnje leta 1959 9 milijonov dinarjev, pri tem pa so imeli 600.000 dinarjev izgube. Tudi osebni dohodki so se jim v zadnjem letu precej dvignili. Od povprečje 47.202 v lanskem letu so letos prišli na 71.000 starih dinarjev.

Ko smo jih vprašali, če bodo letos vzeli še nove delavce, so dejali, da za sedaj na to ne mislijo. Lotili so se prenovitve starega pištalskega gradu, kjer delajo. Grade novo skladišče, v naslednjem letu pa nameravajo v prvi vrsti kupiti nekaj novih strojev.

P. Colnar

V Elri gre bolje

Poročali smo o težavah, ki so nastale v elektrotehničnem podjetju Elra v Škofji Loki in o nevarnosti, da dobe delavci minimalne osebne dohodke v višini 15.000 starih dinarjev.

Izvedeli smo, da je bil prejšnji mesec deblokiran njihov tekoči račun, tako da so prejeli delavci v tem mesecu normalne osebne dohodke.

Podjetje je sklenilo te dni izredno ugodno pogodbo za izvoz svojih izdelkov v Zahodno Nemčijo. Po tej pogodbi bodo izvozili v letih 1966/67 za 100.000 dolarjev svojih izdelkov. Uspeh je toliko večji, če vemo, da je letošnji plan izvoza 72.000 dolarjev in da potrebujejo v enem letu 51.000 dolarjev za reprodukcijski material.

Že tretja košnja

Zadnje dni v preteklem tednu so kmetovalci na Gorenjskem pričeli še enkrat — to je tretje — kositi travo. Veliko kmetovalcev bo posušilo travo na travniku, še več pa bo takih, ki jo bodo pospravili v kozolce in silose in jo sproti rabili za krmo. Tretjo košnjo je omogočilo izredno lepo vreme v oktob-

— 8

Gospodarske novice

VINO CENEJŠE?

Beograjsko podjetje za proizvodnjo in promet z alkohol. pijačami NAVIP je pred kratkim znižalo cene vina, in sicer za 40 starih dinarjev za liter. Vino v sodih je cenejše še za nadaljnjih 40 starih dinarjev. Kaže, da so cene znižali zaradi rekordne trgate in pričakovane uvoza večjih količin vina. Ničče pa ne ve, če ta prva lastavica res pomeni pomlad.

REKORDNA LETINA

Do septembra so v vsej državi odkupili od kmetovalcev 1.009.182 ton pšenice, ali samo okroglo 50.000 ton manj kot vse 1959. leto, ko smo pridelali doslej največ pšenice. Že sedaj je očitno, da bomo letos odkupili znatno več pšenice kot 1959. leta, razen pšenice pa tudi drugih pridelkov, zlasti koruze.

GIBANJE CEN

V primerjavi z junijem so se do konca septembra cene na drobno povprečno povečale za 1,04 odstotka. Povečale so se predvsem cene tistih proizvodov, za katere ni več potrebno soglasje zveznega zavoda za cene. Od 55 proizvodov te vrste, se jih je v razdobju junij — september podražilo 24 ali nekaj manj kot polovica. Predvsem so se podražili gumijski proizvodi.

Pred odhodom k vojakom sta za mlade fante dve posebni priložnosti za veselo razpoloženje. Prva je nabor, druga pa odhod na odsluženje kadrovskega roka, o čemer smo že pisali. Na sliki: gruča fantov veselo vriska po kranjskih ulicah, ker je »potrjena« — Foto: F. Perdan

Iz dela Prešernovega gledališča v Kranju

Že osmo leto Ura pravljic

V Prešernovem gledališču v Kranju so prejšnjo nedeljo ponovno začeli s priljubljenimi urami pravljic. Letošnja sezona je že osma, odkar se ta oblika gledališke in vzgojne dejavnosti uspešno odvija v hiši kranjskega Talijanskega hrama. Začeli so v sezoni 1959/1960, ko so imeli vsega 16 uprizoritev, v lanskoli sezoni pa so jih imeli že 40. Toliko jih planirajo tudi za letošnjo sezono. Več ne gre, ker ni prostih nedelj in praznikov, čeprav je po drugih krajih kranjske občine in tudi drugje po Gorenjskem (npr. v Trzinu) za gostovanje ur pravljic veliko zanimanje. V Prešernovem gledališču iščejo možnosti, kako bi ustregli tudi drugim, čeprav vejo, da bo težko, ker nimajo dveh skuplin, da bi bile torej ure pravljic istočasno (v nedeljah dopoldne) v dveh krajih.

Dostej so nedeljske dopoldanske predstave za otroke — ure pravljic — dosegle že lepe uspehe, o čemer pričča posebno veliko obiskovalcev. Povprečno jih je namreč na eni predstavi 250 do 300. To kaže, da so ure pravljic potrebne, da jih ne bi kazalo opustiti, ampak jih je treba le poživiti, izboljšati, da programi ne bodo postali monotoni. Prav to namreč otroci najhitreje opazijo.

Kako pozitivno vplivajo ure pravljic na otroke, smo zvedeli v razgovoru s predstavnikom Prešernovega gledališča. Ne samo, da odtegnejo vsakič skoraj 300 otrok cesti, ampak otroke tudi vzgajajo za poznejše aktivno delo v gledališču ali kjerkoli drugje. Prav zato je glavni namen teh nedeljskih dopoldanskih predstav za otroke vzgoja z najrazličnejšimi oblikami razvedrila. Ure pravljic naj pokažejo otroku pravilni svet, obenem pa tudi stvarnost, dejstvo, da se nikoli in ničesar ne uredi samo po sebi, ne da bi se morali za to posebej truditi. Ure pravljic naj otroke pripravijo do spoznanja, da je pot do resnice strma in težka, da življenje ni pravljica. Ta priprava mora biti postopoma, v mejah otroške pameti in možnosti dojemanja. Ura pravljic naj kot gledališka predstava uporabi vsa sredstva za doseg tega cilja: govor, glasbo, barve v sceni in kostumih, gibanje itd.

Poglejmo, kakšen je okvirni program ur pravljic za letošnjo sezono!

V uvodnih besedah, v nagovoru povezovalca, naj bo poudarjena vodilna nit vse predstave. Tu je treba upoštevati pregovore, spominske dneve, aktualne probleme (tudi politične v mejah otrokove umske dosegljivosti), vsebinske probleme pravljic in dramskih prizorov itd. Drugo je otroški humor, ki naj zajema smešnice in duhovitosti iz njihovega življenja in okolja (šola, dom, ulica itd.). Značilno za otroke je, da se zelo radi smejejo svojim napakam in pomanjklivostim.

Tudi tekmovanja in nastopi šol in vrtcev so zanimivi, če je program dobro pripravljen; v zadnjih letih je bilo zanje veliko zanimanja. Prav tako so za otroke privlačni nastopi iz dvorane. Za otroke je veliko doživetje, ko sto-

pi prvič na oder. To je najboljšo sredstvo za premagovanje strahu in treme pred publiko.

Lani so v okviru ur pravljic dosegli lepe uspehe tudi z mimijskimi nastopi in z baletom. S to zvrstjo estetske vzgoje nameravajo nadaljevati tudi letos, naštudirati nameravajo Pavčkovega Juri

Muri v Afriki in obnoviti Kekca. Prav tako bodo letos nadaljevali z igranimi pravljicami in odlomki pravljic, uvesti pa nameravajo tudi prosto pripovedovanje otrok o svojih starših. Kot vsako leto pa bodo pripravili tudi zanimiv noveletni program, s katerim bodo gostovali tudi v drugih krajih.

Program ur pravljic je namenjen otrokom od petega leta naprej. Na uprizoritev pa prihajajo včasih tudi mlajši, ki ničesar ne razumejo, zato jokajo in motijo ostale. Za take nima smisla, da hodijo na predstave. Prav tako v prihodnje ne bodo pustili v dvorano nekaterih, ki pridejo le zato, da zganjajo neumnosti in motijo še ostale.

A. Triler

Zgovorne številke

Letos je v desetih mesecih obiskalo galerije v Kranju, Škofji Loki, na Bledu, na Jesenicah in v drugih gorenjskih krajih preko 150.000 ljudi

»Nekaj gnlega je v deželi Kranjski.« Se pred tremi, štirimi leti bi bil tale izposojeni in nekoliko potvorjeni Shakespearov stavek povsem na mestu. Marsikaj je bilo tedaj narobe in marsikaj je narobe še danes. Toda živimo v času nenehnih sprememb in vsakovrstnih presenečenj. Eno od takšnih (tokrat ugodnih) presenečenj so pripravili Kranjci pod vodstvom maloštevilnih umetniških galerij na Gorenjskem.

Zadnjih deset let so muzeji in galerije po vsej Jugoslaviji preživljali hude čase. Zanimanje za razstave in muzejske zbirke je močno padlo. Televizija, ki je prodirala v domove, je odtegnila ljudi od ostalih kulturnih dejavnosti. Dirka za zasluzkom, želja po višjem standardu je močno spremenila hotenja in stremeljnja širokih množic. Celoten obisk vseh umetniških galerij v Sloveniji je več let zapored značal le okrog 50.000 oseb, kar je le slabe 3% vsega prebivalstva. Tovrstne ustanove so životarile, številne razstavne prostore so zaprli ali so jih celo spreminjali v skladišča.

Toda leto 1965 je pomenilo nenadejan preokret. Ljudje so se zopet pričeli zanimati za razstave. Težko je reči, kje je vzrok. Morda večja kvaliteta in boljša organizacija prireditev, morda propaganda v tisku, radiu in televiziji. Kakorkoli že, dejstvo je, da se je obisk več kot potrojil. Letos so razen že obstoječih galerij pričele delovati tudi številne nove. Naj omenimo novo galerijo na Liskem gradu, galerijo v Kranju in druge. V desetih mesecih letos so v raznih krajih Gorenjske pripravili 52 razstav, ki si jih je ogledalo skupno 151.379(!) obiskovalcev. Največ je bilo likovnih razstav (slikarstvo in kiparstvo) — 34, sedem razstav je bilo z umetniško-zgodovinsko ali zgodovinsko tematiko, 5 etnografskih, 3 s tematiko iz

NOB, 2 razstavi fotografij, 1 arheološka in 1 filumenistična razstava. Največ obiskovalcev so zabeležili na razstavi del Gojmira Antona Kosa in Borisa Kalana na Bledu — kar 7.500. Prav tako velik uspeh je doživela razstava modelov za loški mali kruhek, ki si jo je v Škofji Loki ogledalo 1523, na Bledu pa 6450 obiskovalcev.

Številne razstave so se selile iz kraja v kraj, tako, da so si jih lahko ogledali obiskovalci galerij v Kranju, na Bledu, na Jesenicah, v Kamniku, Domžalah in v Škofji Loki. Likovna sekcija »Dolika

Tribuna SZDL v Trzinu Program izobraževanja dopolnili občani

Manj predavanj in več razgovorov s slušatelji — Izboljšave v organizaciji dela — V program naj bo vključena tudi turistična vzgoja

Pred dnevi je občinski odbor SZDL v Trzinu sklical javno tribuno z namenom, da da občanom v razpravo osnutek programa delavske univerze za novo izobraževalno sezono. Vsak udeleženec je skupaj z vabilom prejel tudi osnutek programa. Tako je na tribuni lahko povedal svoje mnenje, obenem pa je bil soustvarjalec programa o usmerjanju izobraževanja odraslih v občini.

Nekaj izobraževalnih oblik in delno tudi programov za posamezne dejavnosti je že ustaljenih. Delavska univerza pa se bo v bodoče posluževala čimveč modernih metod dela. Nameravajo imeti manj predavanj in več razgovorov s slušatelji. Pred pričetkom dela bodo pri slušateljih preverili njihovo znanje, po zaključeni izobraževalni dejavnosti pa zbrali tudi njihova mnenja za orientacijo pri nadaljnjem delu.

Na tribuni so govorili tudi o izboljšavi v organizaciji dela. Tako so navzoči predlagali, naj bi delovne organizacije omogočile kosilo članom svojih delovnih skupnosti v podjetju, le-ti pa bi nato lahko takoj začeli s študijem. Upoštevali naj bi tudi delovne izmene in po možnosti izmenjavali izobraževalne oblike v dopoldanskem in po-

(Nadalj. na 12. str.)

z Jesenic je razstavljala celo v Cedadu in Beljaku.

Zanimivo bi bilo vedeti, kako je z obiskom galerij v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije. Kljub temu, da teh podatkov ni na razpolago, morda ni preuranjeno trditi, da ta zvrst kulturne dejavnosti doživlja svojo renesanso.

I. Guzelj

Gorenjsko šolstvo

Klub kulturnih delavcev Kranj in Zgodovinsko društvo za Gorenjsko prirejata predavanje France-
ta Ostanka, ravnatelja Šolskega muzeja SRS v Ljubljani, z naslovom:
»Razvoj šolstva na Go-

renjskem in pomen Šolskega muzeja».

Predavanje bo v četrtek, 27. oktobra, ob 17. uri v Stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja (vhod s Poštne ulice).

Pred začetkom letošnje sezone v gledališču Toneta Cufarja na Jesenicah so razpisali tudi vrsto abonmajev. Lepaki z razpisi so bili na vidnih mestih povsod na Jesenicah. Kaže, da bo gledališka sezona 1966/67 na Jesenicah plodna — Foto: Perdan

Te dni po svetu

Predsednik Tito je včeraj odpotoval iz New Delhija. Na poti domov se je krajši čas ustavil tudi v Taškentu, kjer si je ogledal mesto, ki ga je nedavno prizadel potres. Po končanih razgovorih treh državnikov so objavili sporočilo, v katerem so poudarili, da se bodo zavzemali za krepitev nevezanih sil in sodelovanje z drugimi državami za izboljšanje svetovnega miru in varnosti v razmerah svobode in enakopravnosti vseh držav. Takoj po zadnji seji je bila tiskovna konferenca, na kateri je bilo preko tristo indijskih in tujih novinarjev.

Danes bo obiskal Jugoslavijo etiopski cesar Haile Selassie. Povabil ga je predsednik Socialistične republike Jugoslavije Josip Broz Tito. Med obiskom bosta državniška izmenjala mnenja o perečih mednarodnih problemih in nadaljnjih možnostih sodelovanja med obema državama.

V nedeljo se je vrnil v Beograd predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić, ki se je mudil na štiridnevem prijateljskem bivanju v Grčiji. Med obiskom se je pogovarjal z grškim kraljem Konstantinom in premijerom Stefanopolosom ter drugimi.

Delegacija zvezne skupščine pod vodstvom Edvarda Kardelja se še nadalje mudi v Sovjetski zvezi. Dosedanji pogovori so pokazali, da imata obe državi enaka stališča glede najvažnejših problemov boja za mir in socializem.

V ponedeljek zvečer so končno očistili ruševine šole v Aberfanu (Wales, Anglija), ki jo je v petek podrl plaz jalovine. Do sedaj so odkopali 143 trupel, od teh 110 otrok. Računajo, da je pod ruševinami še okrog petdeset žrtev. Katastrofo so razen deževja povzročili tudi podzemeljski izviri.

Turistična dejavnost v Goričah

Pred kratkim so na seji sveta krajevne skupnosti Goriče obširno obravnavali turistično dejavnost na tem območju. Posebno skrb so po-

svetili delu tamkajšnjega turističnega društva, katerega dejavnost sega tudi na področje krajevne skupnosti Golnik. Po obširni razpravi

Nova cesta v Tamar

V Tamar se je izletnik z avtomobilom doslej le težko prebil. V ta lepi kotiček slovenske zemlje pod Poncami in Jalovcem pa so pred nedavnim naredili novo makadamsko cesto, tako da je zdaj od doma v Planici do koč v Tamarju možno priti tudi z avtomobilom. Nedvomno bo zaradi tega turistov v Tamarju odslej še več, čeprav je bil ta kotiček v osrč-

ju našega alpskega sveta že doslej dobro obiskovan.

Letos so na grobo dokončali tudi cesto v Javorniški rovt; ni še najboljša, a vendar se po njej že lahko pride z avtomobilom. Cesto namestavajo spomladi skupno z Gozdnim gospodarstvom Bled dokončati. Tudi ta cesta bo velikega pomena za nedeljski izletniški turizem.

Ljudje in dogodki

V Manili se je v ponedeljek začel sestanek državnih voditeljev sedmih držav, ki se v Vietnamu borijo na strani Američanov. Sestanek ima v politični strategiji važen pomen, saj v Beli hiši ne zakrivajo upanja, da utegnejo razgovo-

namskih strelskih jarkih. Ameriški obrambni minister Mac Namara se je pred manilskim sestankom vrnil s svoje sedme vojaške inspekcije na južnovietnamskih tleh s prepričljivimi dokazi, da vojaška sila, ki se zadržuje v Južnem Viet-

Manilska pošta

ri v Manili pomeniti važno prelomnico za odnose v Aziji. Seveda je težko verjeti, da so take ameriške sodbe tudi točne. Američani so prišli v Manilo, da bi svojo sveto alianso v vietnamski vojni kronali še z bolj odločno akcijo vseh sedmih zaveznic, ki imajo svoje vojske v južnoviet-

namu še ne zadošča. Tudi sestanek v Manili je napravil vtis, da so potrebni dodatni razgovori med sedmimi udeleženkami vietnamske vojne za nove vojaške okrepiteve. Odločnost v tem pogledu je bila postavljena na prvo mesto in jo je tudi ameriški pred-

sednik Johnson z poudarkom izpovedal. Skozi to svojo odločnost pa so kljub temu Američani poskušali na konferenci v Manili »ponujati roko pomiritev«. Toda to roko ponujajo Američani bolj svojim zaveznicom v vietnamski vojni za nove okrepiteve, kot pa dejanskemu nasprotniku v Vietnamu, ki pač od sestanka v Manili ne pričakuje nič drugega kot novo vojaško zaroto.

Ni nobenega dvoma, da je vietnamska vojna za Američane težko breme v vseh pogledih in da se jim zdi sestanek v Manili neke vrste politična tolažba za vse zmote in napake. Ze nekaj časa je iz ameriške politike mogoče razbrati, da skušajo vietnamski vozel in vojno v Aziji rešiti s popuščanjem v Evropi in na drugih celinah. S tem ciljem

je Johnson poklical v Belo hišo pred kratkim tudi sovjetskega zunanjega ministra Gromika. Zaradi takšnih poskusov na Manilskem sestanku tudi niso izostali vložki o sodelovanju v razvoju afriških držav. Dejstvo je namreč, da ameriška vlada za pomiritev v Vietnamu postavlja različne pogoje, vprašanje pa je, če se da na takšen način rešiti vietnamski problem, saj bi Američani po takih letih vključevanja v vietnamsko vojno morali vedeti, zakaj pravzaprav Vietnamci tako dolgo prelivajo kri. Teh stvari se najbrž ne da podkupiti. Manilska pošta zaradi teh znanih stvari še ne pomeni nič dobrega in je naivno preširano upanje v pomiritev in miroljubno rešitev, seveda če stvari ne presojava z argumenti Bele hiše.

Posvet gorenjskih planinskih društev Zanimanje tujih planincev

V novem Tičarjevem domu na Vršču je bil v minulem tednu redni posvet s predstavniki gorenjskih planinskih društev. Udeležili so se ga tudi predstavniki koordinacijskega odbora primorskih planinskih društev, nadalje predstavniki koordinacijskega odbora planinskih društev Ljubljana, Planinske zveze Slovenije in drugi.

Posvet je bil izredno zanimiv in pester, saj je trajal kar 7 ur. Največ so razpravljali o minuli letni sezoni in o delu društev v prihodnje. Zanimiva je bila ugotovitev, da se število članstva, kljub precejšnji podražitvi članarine v letošnjem letu, ni zmanjšalo.

Drug zanimiv podatek pa je, da je bilo letos v gorah precej manj domačih planincev kakor prejšnja leta. Predvsem zaradi ukinitve sindikalnih kart K-15 in pa ukinitve vlakov v Gornjesavsko dolino. Tudi slabo in muhasto vreme je bilo vzrok slabši udeležbi domačih planincev v gorah. Nasprotno pa je

povečan obisk tujcev, predvsem Avstrijcev, Italijanov, Nemcev, Francozov, Holanđcev, Norvežanov, Angležev. Precejšen obisk je bil tudi iz vzhodnoevropskih držav in od drugod. Po dosedaj znanih podatkih je bilo kar za 20 odstotkov več tujcev v naših gorah kakor v prejšnjem letu.

Precej razprave pa so na posvetu namonili tudi bodočemu delu v društvih, predvsem v letošnji zimski sezoni. Pričakovati je, da bo letos tudi pozimi večji obisk v gorah. Pričakujejo povečan obisk smučarjev.

V zadnjem času so na Gorenjskem planinska društva

precej dela in skrb posvetila gradnji in obnovi planinskih postojank. Na novo so bile zgrajene postojanke na Goški Ravni na Jelovci, dom je zgradilo PD Radovljica, nadalje nov Tičarjev dom na Vršču, ki ga je zgradilo PD Jesenice, nov dom na Vogarju, ki ga je zgradilo PD Zelezničar Ljubljana, nova planinska koč na Stolu, povečana planinska koč na Crni prsti itd. Vse to je precej pripomoglo, da so planinske postojanke povečale prenočitvene in druge zmogljivosti. Sklenili so, da bo treba tudi v bodoče vso skrb posvetiti obnovi in modernizaciji obstoječih postojank. Zanimiva je bila tudi ugotovitev, da je med tujci vedno več takih, ki se zanimajo za naše gore in ne samo za morje. Vedno več je tujih potovalnih agencij, ki želijo imeti prospekte naših postojank. Tege pa prinašajo. Prav zato so se pogovarjali tudi o možnostih, da bi izdali skupni barvni prospekt vseh gorenjskih postojank. R. C.

Iz slovenskih zamejskih časopisov

SLOVENSKI VESTNIK

Kulturno umetniško društvo iz Križ pri Trzihu je v soboto, 15. oktobra priredilo v Bilčovsu kulturno-prosvetni večer pod naslovom Gorenjska v sliki in pesmi.

V prvih devetih mesecih je mejni prehod na Ljubelju prestopilo 1.565.000 potnikov in 390.000 motornih vozil. Najbolj živahen promet je bil v mesecu avgustu, ko so naštetih 471.000 potnikov ali za 248.000 več kot lani.

Od 27. septembra do 10. oktobra je v Zeleznu na Gradiščanskem zasedala stalna avstrijsko-jugoslovanska komisija, ki je izdelala sporazum o nadaljnjih olajšavah v maloobsejnem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo. Na zasedanju je komisija obravnavala predvsem dva problema: nadaljnje olajšave v doseganju sporazumov o maloobsejnem prometu ter uvedbo tako imenovanega planinskega prometa.

Občine brez potnih listov

Ze nekaj dni je upravno politični oddelček skupščine občine Kranj zelo neprijetnem položaju, ker ne more občanom na novo izdati ali zamenjati potne liste.

Zvedeli smo, da so v zadnjem času, točneje 7. in 10. oktobra, v Kranju dobili le 400 potnih listov, medtem ko bi jih mesečno potrebovali približno 1000, ker je v teku zamenjava starih potnih listov z novimi. Kljub temu, da je oddelček preko republiškega sekretariata za notranje zadeve pravočasno naročil potrebno število potnih

listov, po sporočilu Zavoda za izradu novčanica iz Beograda, teh ni pričakovati pred 28. oktobrom. Ze sedaj čaka na izdajo potnega lista 350 občanov, vsak dan pa prihajajo nove vloge. Položaj je šo toliko težji, ker smo pred 1. novembrom, ko ljudje potujejo k svojcem v tujino.

Pri vsem tem se poraja vprašanje, zakaj natis potnih listov za našo republiko ne bi prenesli v Ljubljano, saj bi tako prav gotovo odpadla dosedanje nevednosti?

Čopova nevesta

V letošnjem decembru bo na Prešernov rojstni dan odprta v Kranju literarno-zgodovinska razstava »Prešeren in Cop«. Zato bo gotovo prav, da že sedaj vsaj nekoliko pokramljamo o Copu-človeku in tako intimnejše približamo našemu srcu »velikana učnosti«. Tako je namreč vodilo naše pisarske delavnice: najprej se o nekem po domače pogovoriti, bajati o njegovih poteh, skrbah, radostih in tegobah — šele potem, z nekako vznemirjeno radoznalostjo in spoštljivostjo, skušati razumeti in občeti življenjsko delo umetnika samega.

PESNIKOV ROJAK

Matija Cop (1797-1835) je bil po rodu Zirovničan. Domači hiši, na kateri je sedaj vzdana spominska plošča, so rekli, da je Ovsenjakova. Kot prvorojenec je dobil fantiček očetovo ime — Matija.

Nadarjenega sina starši seveda niso mogli dati v javno šolo, čeravno so bili trdni gruntarji. Sole v fari na Rodinah ni bilo nobene. Le upokojeni duhoven Jožef Pogačar se je trudil, da bi otroke svojih sofaranov naučil najpotrebnejših šolskih stvari.

Se danes je ohranjen spomin na tega duhovna-učitelja na plošči, vzdani v farni cerkvi brezniški. — Blizu vhoda, na levo roko, zagledamo ploščo iz črnega marmornja. V zlatih črkah je napisano: »Joseph Pogazhar, Sacerdos jubilatus coluber et columba, timore Dei sapiens. + 1829. ann. 71« (Jožef Pogačar, zlatomašnik, kača in golob, moder v strahu božjem umrl 1. 1829 v starosti 71 let). T. j. previden kot kača in krotak kot golob.

Kaže, da Pogačar ni bil le prvi učenik Copov, pač pa tudi Prešernov, saj je k staremu stricu Jožefu na Kopanju šel France, ko je že dopolnil osem let!

No, tu, v Pogačarjevi »šoli«, je pri krščanskem nauku, rodinski župnik Fran Salezij Christian spoznal izredno bistro glavo Copovo in zato svetloval očetu, naj sina pošlje v ljubljanske šole.

Izpričano je tudi, da sta se Cop in Prešeren pri župniku svoje fare večkrat oglašala. Za trdno je bilo to 1. 1812, ko so se pri Christianu sešli Cop, Prešeren in Legat. Potem še 1. 1816, ko je župnik potrdil pravilnost rodovnika, s katerim je prosil France za štipendije prosta Prešerna.

O izjemno zanimivem možu, župniku Christianu (1756-1830) smo se že pred letom (13. 2. 1965) razgovorili v »Glasu«. Sloveč govornik, sošolec Linhartov in Vegin, sin ljubljanskega zdravnika, sem pesnik latinskih verzov

— je moral biti nedvomno vseč Copu in Prešernu. Zato utegne biti njuno sodelovanje pri sestavi napisa na Christianovi nagrobni plošči več kot verjetno. Bilo naj bi kot zahvala njenemu prvemu mentorju in vzorniku.

Na to sodelovanje opominja docela poetična vsebina latinskega napisa. Le škoda, da je čas izbrisal s plošče dve besedici »fido iniquorum«, saj bistveno krniti smisel. Plošča, ki ji pripisujemo botrovanje Copovega in Prešernovega pesniškega duha, je vzdana danes v notranjščini brezniške farne cerkve.

UCENI BIBLIOTEKAR

Matija Cop se je že v rani mladosti odločil za klasično filologijo in splošno svetovno zgodovino. Postal je priljubljen gimnazijski učenik. Posebno veselje je imel z učenici takrat, kadar jih je uvažal v estetsko uživanje književnosti. Sloves pravičnega, prijaznega in izredno izobraženega moža si je pridobil Cop na vseh šolah, kjer je kot profesor poučeval, pa naj je to bilo na Reki, v Lvovu ali Ljubljani.

L. 1830. je postal vodja ljubljanske licejske knjižnice (sedaj Narodne in univerzitetne knjižnice).

Vendar pa Cop sam ni kaj dosti objavjal. Sprva je vsega prevzemalo delo v šolah, pozneje pa bibliotekarstvo. Razen tega pa ni bil prav nič slaveželjen. Raje je služil kot mentor svojim literarnim prijateljem, posebno Prešernu. Ni živel zase, živel je za druge, za svoje prijatelje in za Slovenstvo. Srečen je bil v družbi izbranih prijateljev, ki so bili, kot on sam, vneti za plemenito in lepo. Bil je svojim prijateljem tudi estetski vodnik; študiral je, da bi svoje znanje potem lahko razdal prijateljem.

Jezik vse Evrope je učene Govoril, ki v tim tihem grobu spi.

Umetnosti le ljubil je — zgubljene Mu ble so ure, ki njim služil ni.

Ze leta 1865 je Copov nekdanji dijak prof. Melcer postavil važno ugotovitev: »Spisal je učeni rojak 1. 1833 Abecedno vojsko (Slovenischer ABC-Krieg), ki je sicer majhen spisek pa vunder velike vrednosti, kjer je

Slovence razcepljenosti v pisanju ovaroval.«

Lahko rečemo tudi, da je prav Matija Cop nevsiljivo, a vendar odločno vplival na umetniško rast Čbeličarjev, posebno na ljubega mu prijatelja Prešerna. Saj je Cop znal odgovoriti na sleherno vprašanje o pesništvu in jeziku.

SMRT V SAVI

Čeravno Cop ni maral piske družbe, je Prešeren le bil nanj najbolj navezan. Pesnikova sestra Lenka pravi: »Matija Cop je bil njegov najboljši prijatelj; vselej se mi je tako zdelo, da je s Copom izgubil na zemlji vse, kar je imel. Copova modrost ga je vodila. Dokler je bil Cop, ni šel doktor nikamor drugam, kot vsak večer k njemu. — Cop je bil tako lepega zadržanja, kadar je k nam prišel. Zivel je res v dobrem imenu.«

Poslušajmo še izvirno poročilo Melcerjevo o nesrečni Copovi smrti.

»Bil je kaj vroči dan ponedelk 6. maliga serpana 1835. Popoldne je bilo, se gre Cop z gospodom Kastelicom kopat v Savo pri Tomačevo, dobre pol ure od Ljubljane, ne kopleta se dolgo kar slavniga moža mertvoud vdari. Pod vodo pogrezovaje zažene stok, prijatelj mu hoče iz jeza kol podati, pa ga ne doseže. — milovanja vredni mož zgine pod vodo. Pridejo po klicu kmetovavci iz bližne vasi, ga kmalo izpod vode potegnajo, ali bodi Bogu potoženo — mertvega. Zgodilo se je okoli osmih zvečer. Tam ga dergajo po truplu, vojaški zdravnik, ki je bil ravno blizu, mu preraze žilo, ali revni Cop se ne gane. Oživljajo ga na to še v ljubljanski bolnišnici, ali vse je zastoj. Duša se je ločila od trupla, in se ne da posiliti nazaj. Obžalovanje znancov in prijateljev je bilo neizmerno. Prešeren ves ostermen se ne da tolažiti, še enkrat hoče mili obraz umerliga poljubiti.«

Pesnikova sestra Katra je pozneje rekla: »To je dobro, da France ni šel s Copom na Savo. Za njim bi bil v vodo skočil in bi bil res skočil. Imel ga je strašno rad. Plavati nista znala ne doktor, ne Cop. Utonila bi bila oba.«

Na Kastelca se je pa Katra jezila: »Če bi bili kmečki fantje blizu, bi Copa rešili iz vode. Kastelec, ki je šel z

Antonija pl. Hoeffern, nevesta Matije Čopa

njim v Tomačevo, mu je premalo pomagal. Trgal je iz ograje rante in mu jih v vrtimec molil. Cop, ki se je potapljal, jih ni mogel zgrabiti. — Ko bi bil živel Cop, bi imel doktor vselej le Copa za družbo.«

*Ako bi daljši časi bli mu dan
Svoj narod s pismi bi razsvetlil bil,
Pero zastavi komaj stare Slave
Buditi rod — odnese val ga Save.*

ANTONIJA HOEFFERN

Iz »Spominov Ernestine Jelovškove in iz pripovedi Prešernovih sester Lenke in Katre zvemo, da je imel Matija Cop v Ljubljani nevesto, sestro slovitega misijonarja med ameriškimi Indijanci, Friderika Barage Antonijo, rojeno 1. 1803 na gradiču pri Dobrniču na Dolenjskem.

Dekle se je 1. 1824 poročilo s Feliksom pl. Hoeffernom. Ze leta 1830 pa je Antonija ovdovela. Odtlej je splošno veljala za zaročenko Matije Čopa.

Bridko potrditev tega resnega razmerja moramo zaslu-

tili tudi iz nekam grobe Katrine pripovedi:

»V smrt hiteč, je Cop hotel doktorja s seboj imeti. Pa doktor ni časa imel, je imel veliko pisati. — Cop je bil namenjen k neki grofovski hčeri iti snubit. In prav zato je neki šel kopat se, da bi se bil prav spucal in postal, potem bi šel pa snubit.«

Znova ovdovela vdova, ki jo Langusova silka kaže kot poduhovljeno velikooko lepoticico že bolj v zrelih letih, se je po Copovi smrti odločila, da se svetu odpove in posveti delu za druge. Sledila je svojemu bratu misijonarju v Ameriko in mu postala tam najzvetesjša pomočnica.

Po nekajletnem sodelovanju z bratom, je sklenila, da se osamosvoji. V Filadelfiji je osnovala dekliški institut s konviktom. Sama je poučevala dekleta v nemščini, francoščini, italijanščini in španščini; poleg jezikovnega pa je nudila gojenkam še pouk v glasbi in ženskih ročnih delih.

Zaradi gmotnega neuspeha je začel nekaj let svoj ameriški institut morala opustiti in se nato preselila v Rim, kjer je dolga leta do starosti vodila enak zavod.

Domov se je vrnila kot popolna brezverka... Njena življenjska pot je morala pač biti polna grenkih razočaranj in razblinjenih iluzij. Umrla je Antonija pl. Hoeffern, neusojena družica Copova, v Ljubljani 1. 1871.

CRTOMIR ZOREC

Po Prešernovih stopinjah

Rokometnice iz Selca so se letos povsem nepričakovano vmešale celo v borbo za naslov slovenskih prvakinj

Prvi gorenjski derbi rokometnic v korist Selca

Selca : Kranj 15:7 (6:5)

Nekdo je razbil prejšnji teden brv, ki pelje čez Soro na rokometno igrišče. Prav tako je razbil šipe na garderobah selških športnikov. Vendar po tem ne moremo ocenjevati zanimanja za rokomet v Selški dolini...

V nedeljo so slavile Selčanke svojo prvo zmago nad igralkami iz Kranja. V gorenjskem derbiju so zmagale prepričljivo in zaslužno z rezultatom 15:7 (6:5). Svoje nasprotnice so nadigrale v vseh elementih igre.

Navdušeni gledalci so lahko uživali ob lepih potezah domačink. Da ljudje res živijo s svojimi rokometnicami, je pokazalo burno bodrenje in veselje ob vsaki lepi potezi, ob vsakem голу. Težko je reči, katera od domačink je bila najboljša. Če to prisodimo najboljši in najbolj eksplozivni strelki, Cuferjevi, lahko naredimo krivico gradilki igre Benedičičevi ali Pihuševi, Vebrovi in tudi vračarki Gartnerjevi. Ekipe je delovala kot zelo dobro vibrano moštvo, sposobno za kombinacije pred nasprotnikovim golom, kot tudi za hitre in uspešne protinapade.

Če lahko trdimo, da so se Selčanke, poleg dobre tehnike in kondicije odlikovale tudi v borbenosti, tega ne moremo trditi za Kranjčanke. Največ jim lahko zamerimo prav glede borbenosti. Prav gotovo je pri tem precej vzrok v tem, ker so nastopile nekompletne, pri čemer se jim je najbolj poznala odsotnost vratarke, saj niso imele niti ene menjave in

tako posebno v drugem polčasu niso zdržale hitrega tempa, ki so ga držale nasprotnice.

SELCA: Gartner, Benedičič 2, Pihuš 2, Jelenc, Golja, Veber 2, Cufer I 8, Cufer II, Smid.

KRANJ: Tolar M., Tolar D., Ankele M. I, Ankele A. I, Kolman 3, Kristian I, Centa.

Najboljši gorenjski športnik

Tudi letos bomo 29. novembra proglasili najboljšega športnika Gorenjske. Te dni smo poslali 37 športnim organizacijam na Gorenjskem posebne glasovalne listke. Vsaka bo izbrala po pet športnikov in vsak športnik bo dobil za vsak glas eno točko. Med najboljšimi, ki bodo izbrani na ta način, bodo izbirali bralci. Vsak bralec bo glasoval za 5 najboljših na posebnem obrazcu, ki bo natisnjen v Glasu. Točkovanje bo izvedeno po ključu: prvo mesto 5, drugo 4, tretje 3, četrto 2 in peto 1 točko.

Prosimo vse športne organizacije, katerim smo poslali glasovalne listke, da nam jih čimhitreje izpolnjene vrnejo, ker bomo upoštevali le tiste, ki bodo prišli v uredništvo do srede, 2. novembra.

V soboto 5. novembra bomo objavili, kateri športniki so prišli s prvim glasovanjem v »finale« ter istočasno tudi obrazec za glasovanje bralcev.

Uspeh namiznoteniških igralcev iz Kranja Triglav pred Olimpijo

Na drugem republiškem namiznoteniškem turnirju, ki je bil v soboto in nedeljo v Kranju, so igralci Triglava po dolgem času dosegli večji uspeh od ljubljanske Olimpije. V ljubljanskih vrstah res nista nastopila njihova najboljša igralca Vecko in Pirčeva, vendar je uspeh Kranjčanov kljub temu pomemben, saj so s petimi zmagami, od osmih mogočih, dokazali, da se vračajo v vlogo namiznoteniške »svetile«.

Ceprav je značilno za turnir, da je zopet nastopil Janez Teran, ki se je pokazal v izvrstni formi, je še bolj razveseljivo, da je največji uspeh pri moških požel Janškovec, ko je v finalu pri moških premagal »ubežnika iz Kranja« Klevišarja.

V ženski konkurenci je imela glavno besedo Kranjčanka Zirovnikova. Največ po njeni zaslugi je uspelo Triglavu premagati oba najmočnejša nasprotnika: Olimpijo in Jesenice. Tudi med posameznicami je osvojila Zirovnikova prvo mesto. Delno sta se Kranjčankama oddolžili za poraz v ekipnem tekmovanju Jeseničanki Krajzeljeva in Pavličeva.

Tržič še vodi

Po sedmem kolu v slovenski conski rokometni ligi še vedno vodijo tržiški rokometniki, in to s 14 točkami brez izgubljenega srečanja. Krizani so po nedeljski zmagi nad Dobrepoljani na 4. mestu.

REZULTATI — IV. kolo — Tržič : Križe 20:14 (10:3); **V. kolo —** Novo mesto : Tržič 14:26 (3:15), Križe : Hrastnik 18:19 (8:12); **VI. kolo —** Olimpija : Tržič 15:27 (7:15), Krmelj : Križe 15:21 (6:12); **VII. kolo —** Tržič : Hrastnik 20:12 (8:4), Križe : Dobrepolje 23:13 (11:5). **D. H.**

FINALNI REZULTATI — Moški — Ekipno: Triglav : Olimpija 5:2, Posamezniki — člani A: Janškovec : Klevišar 3:2, člani B: Stare : Sazonov II 2:1, Dvojice: Sazonov Janškovec : Teran-Marušič 2:0, Mešane dvojice: Kastelec-Kralj : Klevišar-Martince 2:1.

Ženske — Ekipno: Triglav : Jesenice 3:2, Posameznice: Zerovnik : Kralj 3:0, Dvojice: Krajzelj - Pavlič : Zerovnik : Luin 2:0

Preberite mimogrede

Kaže, da se je nogometšem Triglava le odprlo. V nedeljo so na domačem terenu premagali Branik s 4:1 (1:0). Gole za domačine sta dosegla Kožar enega in Vučkotič tri.

V zahodni conski nogometni ligi so od gorenjskih predstavnikov zmagali edino Kamničani, in sicer v srečanju z Zagorjem 4:1 (1:1). Jeseničani so izgubili v Kopru z 1:0 (1:0), Svoboda iz Senčurja pa v Izoli 5:2 (3:1).

Rokometiški Kranj so bili v nedeljo poraženi v srečanju s Slovenj Gradcem z rezultatom 17:12 (7:6). V ženski ligi je Storžič izgubil z Olimpijo z 28:0 (16:0). Selčanke pa so premagale Kranj s 15:7 (6:5).

Prvenstvo v krosu

Občinskega prvenstva v krosu se je udeležilo 150 tekmovalcev. Kljub temu z nastopajočimi ne moremo biti povsem zadovoljni, saj je število doseženo predvsem zaradi odlične udeležbe pionirjev in pionirk. Nastopila pa ni niti ena članica. Razen tega smo na tekmovanju pogrešali še nekatera društva, ki so sicer redno nastopala na takšnih prireditvah (Partizan Podnart, Partizan Begunje itd.).

Glede kvalitete lahko zapišemo, da sta bila razred za sebe smučarski tokač Pavel Kobilica iz Gorij in Janko Hanžič iz Radovljice.

REZULTATI — Člani (1200 metrov — 7 tekmovalcev): 1. Kobilica (Gorje) 5:54,3, 2. Hanžič (Rad.) 5:58,4, 3. Grešnik 3:00 m: 3. Hafner 8:48,8 (gogorič (Boh.) 6:35,4; **Mladinci (1200 m — 18):** 1. Eržen (Kropa) 4:53,6, 2. Kalan (Gorje) 4:54,6, 3. Kožan (Kam, g.) 4:57,6; **Mladinke (1000 m — 5):** 1. Medja (Boh.) 4:46,2, 2. M. Bem (Rad.) 4:39,2, 3. Terzić (Boh.) 4:45,7; **Pionirji (1000 m — 79):** 1. Muzan (Ribno) 3:51,2, 2. Klumen (Boh.) 3:51,6, 3. Hodnik (Boh.) 3:52,8; **Pionirke (600 m — 42):** 1. — 2. Smolej in Peterman (obe Gorje) 2:17,8, 3. Ceklin (Boh.) 2:23,1.

J. Justin

Z atletske steze

● Mladinska ekipa Slovenije, ki je v soboto in nedeljo sodelovala na letošnjem »Pokalu republik« v Osijeku, je prvič kot zmagovalca zapustila areno. V reprezentanci Slovenije je tokrat nastopilo tudi osem predstavnikov Triglava, sedem mladincev in ena mladinka.

Najuspešnejši član zmagovalne ekipe je bil Kranjčan Polde Milek, ki je osvojil prvo mesto pri skoku v višino in četrto mesto pri skoku v daljino. Prvo mesto je osvojil tudi Jože Satler v metu krogle. Med boljšimi moramo omeniti tudi drugo mesto Mateja Fistra v metu kopja ter tretje mesto Franca Hafnerja v teku na 3000 metrov.

Na tekmovanju so sodelovale ekipe petih republik (manjkala je samo Črna gora) s po dvema predstavnikoma na disciplino.

Rezultati slovenskih reprezentantov, članov kranjskega Triglava: mladinci — 200 metrov: 6. F. Fister 23,5; 1500 M: 6. Hafner 4:05,3;

3000 m: 3. Hafner 8:48,8 (gorenjski rekord za mlajše in starejše mladince ter člane); 1500 m zapreke: 6. Sraj 4:41,2; višina 1. Milek 201 cm; daljina: 4. Milek 670 cm (gorenjski rekord za starejše mladince); krogle: 1. Satler 14,13 m, 3. Kogovšek 13,13 m; disk: 6. Kogovšek 36,21 m; kopje: 2. M. Fister 55,97 m; mladinke — 400 m: 8. Mohorič 66,4.

V končnem obračunu moških ekip je Slovenija z 259,5 točk za pol točke prehitela drugo plasirano Srbijo, tretja je bila Hrvatska (256,5).

● Kranjski atleti so imeli med tednom dva klubska mitinga. Največ uspeha je imel Tone Kaštjivnik, ki je s 350 cm dosegel nov absolutni rekord Gorenjske pri skoku s palico. Kaštjivnik je bil tudi najhitrejši v teku na 200 m (23,3). Ostali rezultati: palica: Lašič 340, Prezelj in F. Fister 300; 200 m: F. Fister 23,6, Zumer 24,9, kopje: M. Fister 54,88; daljina: F. Fister 620, Strojjan 590, M. Kuralt

Prodaj

Prodaj sobno peč in radio Tesla. Studen Franc, C. Koprškega odredj 5/II., Kranj 4935

Prodaj superavtomatični pralni stroj Candy 1-5 kg.

Ce želite svojo boljšo polovico povabiti na dobro kosilo ali večerjo v prijeten in miren lokal, pripekljite jo v restavracijo

**HOTELA EVROPA
KRANJ.**

Naslov v oglasnem oddelku 4936

Prodaj dobro ohranjeno spalnico za gotovino ali ček. Senčur 213 4937

Prodaj štedilnik, Gorenje, desni, na drva, malo rabljen

**V HOTELU EVROPA
KRANJ**

dobite vsak dan piščančovo obaro z ajdovimi žganeci. K specialitetam: kranjska pojedina, gorenjski krožnik, pečenica ali kečavica z zeljem, suhi ovratnik, k orehom in drugim jedem strežejo tudi AJDOV KRUIH

s kotličkom. Naslov v oglasnem oddelku 4938

Prodaj kožo dobro mičkano. Kranj Krašnova 20 4939

Prodaj droban krompir ali zamenjam za prašičje meso, slanino ali gnoj. Dvorje 58, Cerklje 4940

Po zelo ugodni ceni prodaj nov štedilnik. Naslov v oglasnem oddelku 4914

Prodaj pse volčjake, 4 mesece stare, Zupan Anica, Bistrice 59, Tržič 4942

Zaradi selitve ugodno prodaj električni štedilnik na 4 plošče in novo dvodelno okno 150x140. Naslov v oglasnem oddelku 4943

HOTEL EVROPA KRANJ

je po zamisli in izvedbi slikarjev Simončiča in Markelja preuredili kmečko sobo, ki je sedaj imeniten prostor za zaključene družbe, bankete in poročna kosila.

Prodaj nov 30-litrski bojler za 350 N din. Predoslje 131, Kranj 4944

Prodaj hlevski gnoj in 100 butar. Naslov v oglasnem oddelku 4945

Prodaj skoraj nov Cik-cak nemški šivalni stroj Brother. Naslov v oglasnem oddelku 4946

Prodaj večjo količino nanteškega rdečega korenja. Kranj, Kokrica 40 4947

Dobro ohranjen emajliran

štedilnik Gorenje prodaj. Zabert, Planina 15, Kranj 4948

Prodaj zaslava 600 D (750), cena 820.000 S din. Polica 14. Naklo 4949

Slamoreznico, znamke Blasius, prodaj. Dobra 10, Cerklje 4950

Prodaj leseno barako 3x5,50. Kranj, Partizanska 44 4951

Prodaj malo posestvo z vsem inventarjem, hišo in gospodarskim poslopjem. Podreča 35, Medvode 4925

Zimska jabolka (bobovec) prodaj. Vidic, Partizanska 8, Bled 4857

Ugodno prodaj pralni stroj REX, superavtomatičen 4 kg. Sk. Loka, Stari dvor 14 4870

Poceni prodaj pralni stroj Maris Rondo in centrifugo Himu. Naslov v oglasnem oddelku 4916

Prodaj konja do 10 let, proso in drobnj krompir. Naslov v oglasnem oddelku 4958

Prodaj dobro ohranjeno slamoreznico na ročni pogon več gostilniških miz in stolov. Dolenc Janko, Praprotno 15, Selca 4959

Prodaj okna, rabljena, kompletna, zastekljena, dva trodelna, štiri dvodelna. Sitaraska ulica 13, Kranj-Strazišče 4960

Prodaj veliko mizarско peč. Kranj-Drulovka 8, Triler 4970

Prodaj Singer krojaški šivalni stroj. Naslov v oglasnem oddelku 4971

Kupim

Kupim 4 gume, 15 col, II. vrste ali malo rabljene. Naslov v oglasnem oddelku 4961

Ostalo

POZOR! Predpasnike, halje za otroke in odrasle — Velika izbira! Konkurenčne cene. Kranj, Titov trg 24 4839

Sprejem mladega, pridnega delavca takoj. Konjedič, starejši, Delavska cesta 39, Kranj-Strazišče 4962

Nujno vzamem v najem garažo, Okolica Vodovodni stolp Primskovo. Plačam dobro. Plevel Vinko, Valjavčeva 13/II, telefon 21-005, Kranj 4963

Stanovanje in hrano nudim za dopoldasko varstvo otroka. Naslov v oglasnem oddelku 4964

Iščem upokojenko za štiri ure dnevno za varstvo otroka. Naslov v oglasnem oddelku 4965

Oddam opremljeno sobo in garažo. Ponudbe poslati pod »Posojilo« 4966

Sostanovalec v opremljeno sobo sprejemem. Naslov v oglasnem oddelku 4967

Vzgojiteljica išče opremljeno sobo v Kranju. Ponudbe poslati pod »15.000 S din« 4968

Preključem neresnične besede izrečene o Florijan Vidi iz Kranja, Jože Sušnik 4969

Komisija za delovna razmerja pri Cestnem podjetju v Kranju razglaš naslednja prosta delovna mesta:

1. več šoferjev
2. avtomehanik

Pogoji:

pod Ad/1

— da ima poklic voznika motornih vozil

— da ima »C« kategorijo

— da ima več let prakse

pod Ad/2

— da je kvalificiran avtomehanik

— da ima najmanj 3 leta prakse pri popravilih težjih tovornih avtomobilov

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Prošnje sprejema Kadrovsko-socialna služba Cestnega podjetja v Kranju, Kečetova 18.

Konfekcija

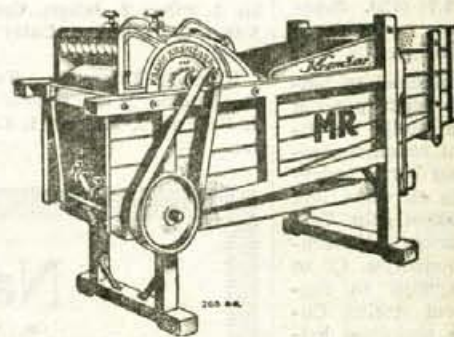
Obrtnik

LJUBLJANA

Vam nudi v poslovalnici v Kranju (križišče cest Bled—Jezerško)

damske in moške plašče vseh vrst,
moške kamgarn obleke,
vetrovke in elastične hlače
za odrasle in otroke,
moško in žensko perilo

Vsa eventualna popravila izvršimo kvalitetno, hitro in brezplačno v trgovini.

Mlatilnica MR - 22

z reto in tresuljami

Dobava: maj 1967

Cena okoli: 4800 N din

Preizkušen model!

Kvalitetna izdelava

Naročila sprejemam do 15. 11. 1966.

Kremžar Franc

Delavnica poljedelskih strojev
LJUBLJANA - ŠENTVID

EXPORT

IMPORT

AURORA

UL. G. GALATTI 8 — TRST

Superavtomatični pralni stroji

Naonis

Mod. M. 4 — M. 5 — S. 25 — S. 45 —
— G 455

Tovariš Markelj Vinko — Dravograd, Prežihova 9, ki je kupil pralni stroj NAONIS S. 45, je ta teden pri žrebanju zadel 130-litrski hladilnik.

Enoletna garancija in brezplačna tehnična pomoč pri

Contal

tehnični sektor

Ljubljana, Cankarjeva 3 — I

Kupujte pri

»AURORA« TRST — Via Galatti 8 —

Devizni račun BANCO DI ROMA 248

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

kestra in zbor — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nookturno — 23.05 Plesna glasba

CETRTEK — 27. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Norveške narodne pesmi — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Z našimi pevci v slovanskih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 12.05 Naši ansambli domačih napevov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igra violinist Karel Srubek — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz naših studlov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Igra ansambel Atija Sosa s štirimi tromboni — 20.15 Prenos koncerta komornega or-

kestra in zbor — 18.15 Goethejevi junaki na opernem odru — 18.45 Jezikovni pogovori 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nookturno — 22.10 Chopinovi nookturni — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK — 28. oktobra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Cetrt ure z majhnimi zabavnimi orkestri — 9.40 Pojo otroški zbori RTV Zagreb — 10.15 Skladbe za razne instrumente — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Z evropskih koncertnih odrov z bogato glasbeno tradicijo — 12.05 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij — 12.30 Kme-

tijski nasveti — 12.40 Igrajo domače pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odskočna deska za mlade glasbenike — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.40 Mladinska aktualna oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vaši priljubljeni orkestri — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zbovorske skladbe Gabrijele Plavca — 20.20 Tedenski zunanjepolitični pregled — 20.30 Jugoslovanski skladatelji zabavnih melodij — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Veliki mojstri sodobne glasbe — 22.50 Literarni nookturno — 23.05 Nočni mozaik jazza

SREDA — 26. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz partitur novejšje orkestralne glasbe — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Majhen recital violinista Vladimira Škerlaka — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Na tujih tleh — 12.05 Zvočne miniaturre — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Kapelnik — opera —

13.30 Priporočajo vam — 14.05 Liszt in virtuozni — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo 15.30 Narodna glasba iz Anglije in Irske — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studlov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Igra ansambel Atija Sosa s štirimi tromboni — 20.15 Prenos koncerta komornega or-

SREDA — 26. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
RTV Beograd
10.40 Angleščina
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.40 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
16.55 Glasbeni pouk
RTV Ljubljana
17.35 Poročila
17.40 Vol in kozlički — lutkovna igrice
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Reportaži studia Sarajevo
RTV Skopje
19.05 Zabavno glasbena oddaja
RTV Ljubljana
19.30 Mozaik kratkega filma
20.00 TV dnevnik
20.25 Veliki ustvarjalec Michelangela II. del Evrovizija

21.30 Nogometna tekma Real: Penarol
RTV Ljubljana
22.15 Cik cak
22.20 Zadnja poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
RTV Beograd
19.30 TV pošta
RTV Skopje
19.45 Lahko noč, otroci
21.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje — na kanalu 9
RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
20.35 Celovečerni film
22.05 Portreti in srečanja
22.20 Informativna oddaja

CETRTEK — 27. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina

RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 Legendarni pohod XIV. divizije
RTV Zagreb
17.35 Poročila
17.40 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Ljubljana
18.45 Človek in proizvodnja
RTV Zagreb
19.10 Glasbene marginalije
19.40 TV sposekt
RTV Ljubljana
19.54 Cik cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Aktualni pogovori
RTV Zagreb
21.15 Ekran na ekranu
RTV Beograd
22.15 Poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri

RTV Beograd
18.45 TV tribuna
RTV Zagreb
19.10 Glasbene marginalije
19.40 TV sposekt
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 28. oktobra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.35 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.45 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne izobrazbe
RTV Zagreb
17.55 Poročila
18.00 Oddaja za otroke
RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik
18.45 Brez parol
19.30 Iz otroške poezije, tokrat za odrasle
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik cak
20.35 Para svetega Janeza — film
22.00 Zadnja poročila

Drugi spored

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
18.45 Filmski omnibus
RTV Skopje
19.30 Narodna glasba
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
RTV Beograd
20.37 Celovečerni film
RTV Zagreb
22.05 Informativna oddaja

Kranj »CENTER«
26. oktobra meh. špan. barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16., 18. in 20. uri
27. oktobra meh. špan. barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16., 18. in 20. uri
28. oktobra meh. špan. barv. film VRNI SE IZ MEHIKE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIC«
26. oktobra amer. film ZORRO MASCEVALEC ob 16., 18. in 20. uri

27. oktobra franc. film MOST DO SONCA ob 16., 18. in 20. uri
28. oktobra angl. film CAS BREZ USMILJENJA ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«
26. oktobra franc. ital. barv. CS film KROG LJUBEZNI
27. oktobra franc. CS film MISTERIJE PARIZA
28. oktobra jugosl. film GRENKI DEL REK

Jesenice »PLAVŽ«
26. oktobra franc. barv. CS film MISTERIJE PARIZA
27. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU
28. oktobra nemški film MORILEC NA DOPUSTU

Zirovnica
26. oktobra amer. barv. film RAZPOSJAJENI DELFIN

Mojstran

27. oktobra amer. barv. film RAZPOSJAJENI DELFIN

Kranjska gora

27. oktobra franc. ital. barv. CS film KROG LJUBEZNI
28. oktobra amer. barv. film RAZPOSJAJENI DELFIN

Kamnik »DOM«

26. oktobra amer. film GLASNO SEPETANJE ob 20. uri
27. oktobra amer. film GLASNO SEPETANJE ob 17.15 in 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

PETEK — 28. oktobra ob 16. uri red DIJASKI II,

ob 19.30 uri za red KOLEKTIVI-PETEK — Singe: VRAZJI FANT ZAHODNE STRANI, gostuje SNG Drama Ljubljana

Amatersko gledališče Tone Čufar

CETRTEK — 27. oktobra ob 19.30 uri Držič-Rupel: BOTHER ANDRAZ za abonma CETRTEK in IZVEN

Central Kranj

gostinsko in trgovsko podjetje sprejme

poslovodjo

za gostinsko podjetje
Zlata riba Kranj

Pogoj:

KV kuhar ali natakar s 5-letno prakso. Nastop službe po dogovoru. Pismene prijave sprejema splošni sektor podjetja, Malštrov trg 11/I, Kranj, 15 dni po objavi razpisa.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Če bodo neposredni...

naj grejo predstavniki upravnih služb med kolektiv in razložijo razmere v tovarni.

Gre namreč zato, da že nekaj mesecev zaostaja proizvodnja in je realizacija za nekaj milijard nižja od predvidene. Zaradi tega je tudi nižji sklad za osebne dohodke. Toda nerazumljivo je to, da problem najbolj občutijo neposredni proizvajalci, medtem ko so upravne službe, vzdrževalci in drugi na boljšem. Čeprav je realizacija za nekaj milijard nižja, je ostala režija na isti ravni, tako glede števila zaposlenih kot tudi v osebnih dohodkih. To pomeni, da sistem delitve in nagrajevanja ni v redu. Nanj sta opozorila že občinski in tovarniški komitei ZK, ko sta avgusta letos na skupni seji proučevala razmere v železnici. Takrat so zahtevali ukinitve omejitve osebnih dohodkov in ureditev nagrajevanja po delu, ki bo temeljilo na objektivnih merilih za merjenje delovnih rezultatov. Razen odprave limita, se v bistvu ni ničesar spremenilo. Nasprotno, delavski svet je na svoji seji, 19. oktobra, napravil celo korak nazaj, ko je na predlog upravnih služb popravil cenike nekaterim obratom. To pa pomeni ponovno očitno deformacijo načel delitve po delu.

Na seji tovarniškega komiteja so bili proti takemu načinu reševanja teh problemov. Eden izmed članov komiteja je v razpravi celo dejal, da bodo morali imeti komunisti takšno vlogo kot nekoč, da bodo organizirali tudi stavke, če bo treba, kajti kljub vsemu prizadevanju in samoupravljanju ni moč premakniti stvari na bolje. Inženir Vinko Golc pa je dejal: »Tovarna se potaplja! Če bomo še naprej samo delali in nič več naredili, si bomo spodjedli svoj obstoj. Tiste obrate, ki delajo pod lastno ceno, je treba ukiniti, ljudi dati na stroje, ki stojijo zaradi pomanjkanja delavcev in so visoko produktivni. Tudi številne strokovne kadre, ki preživijo večino svojega delovnega časa v pisarnah, je treba poslati v proizvodnjo.«

Jože Knific, mojster v valjarni tanke pločevine, pa je pripomnil: »Pri nas so najslabše plačani proizvodni obrati. Le-ti lahko naredijo še veliko več, pa kaj, ko od tega ne bodo ničesar dobili. Ljudje nič več ne verjamejo v obljube. Tisti, ki so v proizvodnji, neposredni proizvajalci, morajo več dobiti. Če bodo ti imeli denar, ga bomo imeli vsi!« je zaključil svojo razpravo.

J. Podobnik

(Nadaljevanje s 4. strani)

Program izobraževanja..

poldanskem času. Za delovne organizacije, ki bi to želele, bi prirejali tudi strnjene seminarje ob sobotah in nedeljah.

Navzoči so veliko govorili tudi o šoli za upravjalce, ki je najnižja stopnja politične šole v komuni. Namenjena je predvsem tistim članom delovnih organizacij, ki so predvideni za delo v samoupravnih organih. Večerna politična šola ima v Trzinu že tradicijo. Letos bo prvič tudi nadaljevalni tečaj. Poudarili so, da bi bili zelo potrebni seminarji za člane komisij delavskih svetov, saj ti čisto ne poznajo svojega dela. Tudi širši seminar za gospodarstvenike bi bil nujen. Občani pogrešajo tudi šole za starše in šole za življenje. Zeliho pa tudi, naj bi vključili v svoj program tudi telesno vzgojo, ki je prav tako vrst družbenega udejstvovanja. V okviru filmske vzgoje naj bi ponovno uvedli kinotečne filme. Dobrodošel bi bil filmski list s kratko oznako filma, ki naj bi bil hkrati tudi vstopnica. V svojo dejavnost pa naj bi vključili tudi foto-kinu klub.

Tudi vprašanje turistične vzgoje bi moralo biti zajeto v programu. O pomembnosti te vzgoje bi morali seznaniti družbene centre in posameznike, ki oddajajo turistične sobe.

Mnenja in predlogi občanov na javni tribuni so delno potrdili pripravljene osnutke, delno pa ga dopolnili in tako omogočili delavski univerzi, da si za novo sezono začrta jasn osnutek dela in ga s polnim prizadevanjem skuša čimbolje izvesti.

M. Ogrin

Delavska univerza »Tomo Brejč« Kranj razpisuje

1. Začetni kuharski tečaj — začetek 3. 11. ob 15. uri
2. Začetni šiviljski tečaj — začetek 7. 11. ob 15. uri
3. Nadaljevalni šiviljski tečaj — začetek 6. 11. ob 15. uri
4. Angleški, nemški in francoski začetni tečaj
5. Tečaj za kurjače (nizkotlačni kotli)
6. Tečaj za skladiščnike raznih strokov

Rok za prijavo pod točko 4., 5. in 6. je 15. november.

Vse informacije daje Delavska univerza »Tomo Brejč« Kranj, telefon 212-43.

Mrliška vežica ali prostor družbenih organizacij

Pred leti so družbene organizacije Zlatega polja dobile prepotrebne prostore za svoje delovanje. Dve sobi in manjšo dvorano so dobili z nadzidavo garaže ob Dijaškem domu. Sobi služita stanovanjski skupnosti, dvorana pa za različne namene. V njej deluje socialistična zveza, taborniške in druge organizacije. Mladina Zlatega polja si je v njej uredila svoj klub. Prepuščena cesti je z veseljem začela delati, ker je kazalo, da bo končno le prišla do svojega prostora. Začelo se je prijetno klubsko življenje ob televiziji ali ob partiji šaha. Mladinci so delali z velikim veseljem. Ustanovili so razne sekcije, ki naj bi popestrile kulturno in zabavno življenje. Vse je kazalo, da bo stvar stekla. Toda nekega dne se je nad tablo z napisom »Stanovanjska skupnost« pojavila črna zastava. V dvorani je bila krsta. Od umrlega se je lahko poslovilo čimveč ljudi, kar je brez dvoma prav, vendar menim, da za to ni bilo izbrano pravo mesto. Mladinci

so ogorčeno protestirali in pristojni so obljubili, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Vendar je po dobri stari navadi vse ostalo samo pri besedah in od takrat naprej, v krajših ali daljših presledkih, dvorana služi mrtvim.

S takim početjem je zlatopoljska mladina izgubila voljo do dela. Njeno delo je onemogočeno. Že sam psihološki učinek pri bivanju v prostoru, ki služi tako različnim namenom, je vse prej kot ugoden, da ne govorimo o higienskem. (Prostor nam-

reč niti v enem primeru ni bil po pogrebu razkužen.)

Navedeni primer samo kaže, kako potrebne so v Kranju žale in bi bilo zato nemara prav, da čimprej zgradimo te prostore na novem pokopališču. Pri tem pa se postavlja vprašanje, kje sploh novo pokopališče bo? Po novem urbanističnem načrtu bo treba tega premakniti, zato naj se ta zadeva čimprej spravi z mrtve točke, saj so nova stanovanja takšna, da v njih res ni mogoče imeti umrlih.

Most čez Peračico popravljeno

Prejšnji teden je bila nekaj dni zaprta nova gorenjska avtomobilska cesta od Podbrezj do Črničva, kar je povzročilo nezadovoljstvo med vozniki. Ti so morali namreč spet voziti po stari vijugasti cesti, še bolj pa so bili nejevoljni nad pomanj-

kljivimi oznakami za presusmeritev prometa. Vozniki so šele pred prvim viaduktom zvedeli, da morajo zaviti proti Podbrezju, po slabi makadamski cesti, namesto da bi ustrezne oznake postavili že nekaj sto metrov od Nakla.

Predstavniki podjetja Slovenija ceste iz Ljubljane so nam pojasnili, da je cesta od sobote naprej odprta in je Radio v ponedeljek le pomotoma poročal o ponovni zapori ceste. Nadalje smo zvedeli, da so delavci Metalne iz Maribora, v dneh ko je bila cesta zaprta, popravili manjšo izboklino na mostu čez Peračico, ki je nastala zaradi hitrice pri delu. Torej so govorice, da se je most povsili neutemeljene.

S. S.

Zaradi prekratke varnostne razdalje Verižno trčenje

V nedeljo ob 16.50 so na cesti 1. reda med Bistrico in Naklem trčili osebni avtomobil LJ 441-34, voznik Karel Aljančič, LJ 453-25 (Franciska Zajc), LJ 284-04 (Stane Štrukelj), LJ 460-55 (Franc Primožič) in KR 92-36 (Jože Pavlič). Vsi so vozili v koloni iz Podbrezj proti Kranju. Zaradi zmanjšane hitrosti v koloni vozil, sta se prvi voznik Karel Aljančič in drugi Franciska Zajc ustavila, Stane Štrukelj, ki je vozil tretji pa je, da bi preprečil trčenje, zavil močno v desno, vendar kljub temu oplazil avtomobil Zajčeve. Nato sta se zaradi prekratke varnostne razdalje zaletela še voznika Primožič in Pavlič. Pri nesreči je bila laže ranjena sopot-

nica v avtomobilu KR-92-36 Marija Pavlič in so jih nudili prvo pomoč v Zdravstvenem domu Kranj. Materialna škoda na vseh vozilih znaša približno 14.000 novih dinarjev.

Avtomobilist izsiljeval prednost

V soboto, ob 16. uri se je na cesti Kranj — Mavčiče na Savski cesti pri hiši št. 44 hudo ponesrečil motorist Alojz Natlačen iz Drulovke. Peljal se je po glavni cesti in se nenadoma znašel pred osebnim avtomobilom, s katerim se je s stranske na glavno cesto pripeljal Matija Grah. Ker je avtomobilist izsiljeval prednost sta motorist in voznik trčila. Natlačen je bil hudo ranjen in so ga odpeljali v bolnišnico, avtomobilist pa laže. Na vozilih je škoda za približno 5000 novih dinarjev.

Hud padeč motorista

Med naseljema Vrba in Zirovnica se je v nedeljo ob 18.20 zgodila huda prometna nesreča motoristu Janezu Gersolu z Lesc. Motorist se je peljal iz Zirovnice proti Lescam. V blagem ovinku pred Vrbo je zapeljal izven ceste in zadel v kamen ob cesti ter padel. Dobil je hud pretres možganov in so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Dopisujte!

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Staneta Zagarja 27 — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, uprava lista in naročniška služba 22-152, malooglasna služba 21-19 int. 03. — Naročnina: letna 20.—, polletna 10.— in mesečna 1,70 novih dinarjev. Cena posameznih števil 0,40 novih dinarjev. — Mali oglasi: za naročnike 0,40 in nenaročnike 0,50 novih dinarjev beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.